

norden

Nordisk Ministerråd

Ved Stranden 18
DK-1061 København K

Tel +45 3396 0200
Fax +45 3396 0202
www.norden.org

Ályktun 14/2011 Norrænt samstarf um mænuskaða (RMS)

Norðurlandaráð beinir tilmælum til Norrænu ráðherranefndarinnar um

1. að koma á fót starfshópi lækna og vísindamanna með sérfræðipækkingu á mænuskaða, sem hafi það hlutverk að safna upplýsingum og taka saman yfirlit yfir rannsóknir jafnt innan sem utan Norðurlanda á meðferðarúrræðum vegna mænuskaða og koma með tillögur um bættar rannsóknir og meðferð mænuskaða.
2. að efna til norrænna rannsókna á atvinnuþátttöku einstaklinga með mænuskaða sem muni afla mikilvægrar þekkingar á kostum og göllum ráðstafana sem gerðar hafa verið til að fá hreyfihamlaða einstaklinga inn í atvinnulífið.
3. að efla viðleitni til að koma á fót sameiginlegri norrænni gæðaskrá um mænuskaða (*The Nordic Spinal Cord Injury Council*).

Norræna ráðherranefndin tilkynnir

Norræna ráðherranefndin á sviði félags- og heilbrigðismála (MR-S) hefur á tímabilinu 2012-2013 unnið að því að forgangsraða og skerpa áherslur til lengri tíma í norrænu samstarfi. Í áætlun fyrir félags- og heilbrigðissviðið, undir yfirskriftinni „Styrkja gæði og öryggi í félags- og heilbrigðiskerfunum“, er fjallað um samstarf á sviði hátæknilegra aðgerða.

Innan rammans Sjálfbær norræn velferð hefur verið ákveðið að veita 1,2 milljónum danskra króna til samstarfs um hátæknilegar aðgerðir á árinu 2013. Samstarfið verður einkum bundið faglegum skoðanaskiptum og miðlun sérhæfðar kunnáttu ásamt upplýsingagjöf um gagnagrunna og sameiginlegar aðferðir á sviði hátæknilegrar læknisfræði. Norræna ráðherranefndin hefur ákveðið að hátæknileg meðhöndlun almennt skuli hafa forgang í stað þess að velja sérstakar sjúkdómsgreiningar eða læknisfræðileg viðfangsefni. Gert er ráð fyrir því að áfram verði fjármunum veitt til sérhæfðra hátækniáðgerða á árunum 2014-2015 í samræmi við fjárhagslegar forsendur hvors árs fyrir sig.

Að því er varðar fyrsta og þriðja lið tilmællanna, leggur Norræna ráðherranefndin áherslu á að mænuskaði er mikilvægt viðfangsefni á sviði hátæknilegrar meðferðar og mun verða verulegur hluti af hinu raunverulega samstarfi á árunum 2013-2015. Ráðherranefndin hefur þegar ákveðið að unnið verði að því að koma á fót sameiginlegri skrá um mænuskaða á Norðurlöndum.

Í skýrslu sinni til ráðherranefndarinnar skrifar norræni sérfræðingahópurinn um sérhæfða hátæknilega meðferð eftirfarandi:

„Það liggur fyrir skýrsla sem ber heitið: *Meðmæli með því að koma á fót samnorrænum gagnagrunnum/skrám*. Í skýrslunni eru dregnar upp útlínur og tiltekin meðmæli/tilmæli um hvernig standa beri að því að koma á fót norrænum gagnagrunnum. Þar er einnig að finna lista yfir þekktu norræna og aðra evrópska gagnagrunna. Það er sameiginlegt mat sérfræðingahópsins að hafin verði vinna á tveimur sviðum: mænuskaðar og ökla/úlnliðsgerviliðir. Fyrir nokkru var ráðist í að koma á fót norrænni mænuskaða skráningu, en af praktískum, lögfræðilegum og fjárhagslegum ástæðum lagðist sú starfsemi af. Engu að síður hefur hluta af þeirri skráningu verið haldið áfram í Noregi.

Sérfræðingahópurinn hefur fengið skýrar vísbendingar frá fagfólki sem málið varðar um að það sé áhugi á því að taka þátt í þessari vinnu. Sérfræðingahópurinn mælir með því að reyndir skráningaraðilar, s.s. Gerviliðaskráin í Bergen og NorSCIR við Sunnaas sjúkrahúsið í Osló, í samvinnu við fagfólk í öðrum norrænum löndum, ráðist í gerð raunhæfra áætlana um gerð norræns gagnagrunns sem byggðar væru á tillögum fyrrnefndar skýrslu. Sérfræðingahópurinn telur líklegt að unnt verði að koma á fót gagnagrunni fyrir árið 2015 þar sem skýrt væri kveðið á um eignarhald, ábyrgð og fyrirsjáanlega fjármögnun, og að þessi skráning geti stuðlað að faglegri þróun, auknum gæðum og auknu öryggi sjúklinga.“

Hið fyrirhugaða samstarf um skráningu kemur til með að hafa í för með sér samstarf sérfræðinga á mörgum stigum, einkum og sér í lagi samstarf milli ségreinalækna á sviði mænuskaða (sbr. 1. að-setn.). Víst er að form samstarfsins kemur til með að ráðast mikið af reynslunni við uppbyggingu hins áformaða gagnagrunns.

Önnur að-setningin snertir fremur annað forgangssvið: norrænt samstarf um málefni fatlaðra. Norræna ráðherranefndin vinnur nú að því að skipa nýtt norrænt ráð um málefni fatlaðra. Nýja ráðið mun leggja sín lóð á vogarskálarnar í sambandi við gerð aðgerðaráætlunar um norrænt samstarf um málefni fatlaðra vorið 2013. Í því samhengi getur verið að ráðið taki einnig afstöðu til þess hvort þörf sé á að framkvæma athugun á atvinnuþátttöku fólks sem býr við mænuskaða.

Í stuttu máli er hægt að fullyrða að mænuskaði muni verða eitt af forgangsverkefnum Norrænu ráðherra nefndarinnar næstu árin. Með hliðsjón af því telur Norræna ráðherra nefndin að hún hafi brugðist við þeim óskum sem fram koma í umræddum tilmælum Norðurlandaráðs.